Streszczenie rozprawy doktorskiej

Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest analiza kompetencji wybranych organów administracji publicznej w obszarze przetwarzania danych osobowych z perspektywy zjawiska krzyżowania się tych kompetencji. Celem rozprawy doktorskiej jest weryfikacja tezy badawczej, że w obszarze przetwarzania danych osobowych ustanowione zostały organy administracji publicznej o krzyżujących się kompetencjach, co prowadzi do niepewności prawnej. Brak jest przy tym instrumentów prawnych, które mogą skutecznie zredukować negatywne skutki zjawiska krzyżowania się kompetencji w tym obszarze.

Aby zrealizować ten cel rozprawy, należało dokonać potwierdzenia albo falsyfikacji pomocniczych hipotez badawczych. Stąd też w pierwszym rozdziale rozprawy zbadano podstawowe pojęcia prawa administracyjnego, to jest pojęcia organu administracji publicznej, prawnych form działania tych organów, ich kompetencji i pojęć powiązanych – właściwości, zakresu działania, zadania i celu. Następnie w rozdziale drugim analizie poddano krzyżowanie się zakresów przedmiotowych aktów prawnych w obszarze przetwarzania danych osobowych z uwzględnieniem RODO jako podstawowego aktu prawnego w tym obszarze, w tym jego szerokiego i nieostrego zakresu przedmiotowego i podmiotowego, oraz aktów prawnych prawa unijnego i krajowego regulujących przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, cyberbezpieczeństwo, prawo konkurencji, sztuczną inteligencję i europejskie przestrzenie danych oraz Aktu o Rynkach Cyfrowych i Aktu o Usługach Cyfrowych. Uzasadniono wybór tych aktów prawnych jako obszaru referencyjnego.

Następnie, wobec wykazania, że dochodzi do krzyżowania się zakresów przedmiotowych i podmiotowych aktów prawnych w obszarze referencyjnym celowe było, aby w rozdziale trzecim scharakteryzować kompetencje organów stosujących akty prawne w tym obszarze, począwszy od cech wspólnych tych organów, przez typologię ich kompetencji po charakterystykę wybranych organów i ich kompetencji na poziomie unijnym (Europejska Rada Ochrony Danych, Urząd ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu, Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa, Komisja Europejska jako organ unijnego prawa konkurencji, Grupa Wysokiego Szczebla, Europejska Rada ds. Usług Cyfrowych, Europejska Rada ds. Innowacji w zakresie Danych, Europejska Rada ds. Sztucznej Inteligencji oraz Europejski Urząd ds. Sztucznej Inteligencji) i krajowym (Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Generalny Inspektor Informacji Finansowej, organy właściwe do spraw cyberbezpieczeństwa, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta jako organ krajowego prawa konkurencji, organy właściwe w Akcie o Usługach Cyfrowych, organy

właściwe do spraw usług pośrednictwa danych i organy właściwe do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych, organy właściwe w Akcie w Sprawie Danych, organy właściwe w Akcie w Sprawie Sztucznej Inteligencji).

Pozytywna weryfikacja hipotezy o krzyżowania się kompetencji organów administracji publicznej w obszarze referencyjnym uczyniła zasadnym podjęcie próby sformułowania definicji zjawiska krzyżowania się kompetencji organów administracji publicznej w obszarze przetwarzania danych osobowych i jego typologii. Następnie zbadano instrumenty prawne do zredukowania negatywnych skutków tego zjawiska w wymiarze prawa materialnego, ustrojowego i procesowego, wykazując ich ograniczoną skuteczność. Dalej dokonano analizy tych negatywnych skutków, w tym obniżenia skuteczności prawa i zwiększenia niepewności prawnej. Rozdział czwarty zamknięto prawnoporównawczym ujęciem analizowanego zjawiska z perspektywy jurysdykcji Królestwa Niderlandów i Wielkiej Brytanii ograniczonym do rozwiązań przyjętych w tych jurysdykcjach w celu zredukowania negatywnych skutków analizowanego zjawiska.

Piąty i ostatni rozdział zatytułowano „Przyczyny zjawiska krzyżowania się kompetencji organów administracji publicznej w obszarze przetwarzania danych osobowych i postulaty *de lege ferenda*". Jako pierwszą przyczynę tego zjawiska zidentyfikowano nieadekwatność odpowiedzi prawodawcy na przemiany spowodowane transformacją cyfrową skutkującą rozłączeniem regulacyjnym (*regulatory disconnect*). Drugą zaś jest wybór techniki legislacyjnej przez prawodawcę, aby obszar ten uregulować za pomocą zasad, terminów nieostrych metody opartej na ryzyku w celu zapewnienia neutralności technologicznej. Kolejną przyczynę stanowi niejasność taksonomiczna w odniesieniu do zasadności i sposobu wyodrębnienia kompleksowej gałęzi prawa, „prawa ochrony danych osobowych". Jako czwartą przyczynę scharakteryzowano proces europeizacji prawa administracyjnego prowadzący do powstania złożonej struktury podmiotów administrujących bez wyraźnych hierarchicznych relacji między nimi. Ostatnią przyczyną są zaś rozbieżne cele wyznaczone poszczególnym organom administracji publicznej w obszarze przetwarzania danych osobowych. W drugiej części ostatniego rozdziału sformułowano cztery postulaty *de lege ferenda*. Jako pierwszy zgłoszono wyodrębnienie prawa danych jako odrębnej kompleksowej gałęzi prawa. Drugim postulatem jest centralizacja struktury stosowania RODO wobec największych podmiotów nadzorowanych i ustanowienie organów ochrony danych jako organów właściwych dla stosowania aktów prawnych w obszarze przetwarzania danych osobowych. Kolejny postulat to wprowadzenie efektywnych instrumentów współpracy między podmiotami administrującymi stosującymi akty prawne w obszarze przetwarzania danych

osobowych. Ostatnim postulatem *de lege ferenda* jest wprowadzenie instrumentu prawnego o charakterze klauzuli *safe harbour* dla podmiotów nadzorowanych.